

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
The Development of Local Learning Curriculum in the Learning Area of
Occupations on the Topic of Chinese Bun (Sala-pao) for Grade 8 Students

ทิพรัตน์ วงศ์หิรัญ^{1*}, พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ² และ บุษยารัตน์ จันทรประเสริฐ³
Tipparat Wonghiran^{1*}, Phochet Thamsirikhwan² and Busayarat Janprasert³

¹ครูศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

¹Program in Curriculum and Instruction Rajabhat Rajanagarindra University

^{2, 3}อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

^{2, 3} Lecturer, Faculty of Education Rajabhat Rajanagarindra University

*Corresponding email: mpm_pmp@gmail.com

Received: September.11, 2025 ; Revised: November.26, 2025.; Accepted: December.8, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำซาลาเปา ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) ศึกษาทักษะการทำซาลาเปา หลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 4) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวัดสาวชะโงก จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา 2) แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ 3) แบบประเมินทักษะ 4) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบวิลคอกชัน (Wilcoxon signed-rank test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) โครงสร้าง (4) ขอบข่ายเนื้อหา (5) เวลาเรียน (6) แผนการจัดการเรียนรู้ (7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ (8) การวัดและการประเมินผล มีผลประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.59, SD=0.54) 2) คะแนนความรู้

ความเข้าใจของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ทักษะการทำซาลาเปาของนักเรียน หลังการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีคะแนนคิดเป็นร้อยละ 88.67 4) ความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $SD=0.26$)

คำสำคัญ : หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ซาลาเปา ทักษะการทำซาลาเปา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to develop a local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun” in the learning area of occupations, 2) to compare students' the knowledge and understanding scores before and after having undergone with the local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun”, 3) to study students' skill on making Chinese buns after having undergoing the local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun”, and 4) to study the students' satisfaction towards the local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun”. Selected through cluster random sampling, the samples were 8 grade-eight students who were studying in the second semester of academic year 2024 of Wat Sao Cho Ngok School. The research tools were 1) the local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun”, 2) knowledge and understanding test, 3) evaluation instrument on skills, and 4) the satisfaction questionnaire towards learning. The data analysis was conducted through average, standard deviation and Wilcoxon signed-rank test.

The findings were as follows;1) The elements of the local learning curriculum on the topic of “Chinese Bun” in the learning area of occupations for grade-eight students consisted of (1) principle, (2) objectives, (3) structure, (4) scope of content, (5) period of study, (6) lesson plan, (7) learning materials and sources, and (8) learning measurement and evaluation. All the elements were assessed by the experts. The overall quality was at the highest level with a mean score of ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.54$) 2) Students' post-learning knowledge and understanding scores were significantly higher than their pre-learning at the .05 statistical significance level. 3) After the curriculum implementation, students achieved an 88.67 competency in skills for Chinese bun 4) Student satisfaction with the local learning curriculum on Chinese bun was at the highest level, with a mean score of ($\bar{X}=4.54$, $SD=0.26$)

Keywords : local learning curriculum, Chinese bun, skill for making Chinese bun

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ การสื่อสาร วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จนโลกกลายเป็นสังคมไร้พรมแดน มนุษย์จึงต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สู่สังคมแห่งการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยต้องเปิดโอกาสให้ทุกช่วงวัยเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเยาวชนนอกระบบการศึกษา (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555) การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศและรากฐานของการพัฒนาคน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และสร้างโอกาสทางอาชีพซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม โลกปัจจุบันกำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่รุนแรง ทำให้ความแตกต่างของวิถีชีวิตระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนายิ่งชัดเจนมากขึ้น

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกมิติและทุกช่วงวัย ให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพ พร้อมทั้งกาย ใจ และสติปัญญา มีสุขภาพที่ดี มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคม และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ได้พระราชทานพระราชกระแสเกี่ยวกับการศึกษา โดยเน้นการสร้างพื้นฐานผู้เรียน 3 ด้าน คือ 1) ทักษะที่ถูกต้อง 2) พื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง และ 3) ความรู้ด้านอาชีพ โรงเรียนจึงควรจัดการเรียนการสอนทักษะชีวิต มีวินัย มารยาทไทย และการเรียนรู้อาชีพเชื่อมโยงกับชุมชน วัด และโรงเรียน เพื่อปลูกฝังความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570) เน้นการเชื่อมโยงการศึกษาไปสู่อาชีพ ผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการตลาดแรงงาน และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ สะท้อนการเปลี่ยนผ่านจาก “การศึกษาเพื่อวุฒิ” สู่ “การศึกษาเพื่อทักษะ” (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 27 และมาตรา 29 ที่กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวางหลักสูตรแกนกลางเพื่อเสริมสร้างความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดี การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเปิดโอกาสให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม โดยเน้นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาและความเข้มแข็งของชุมชนผ่านกระบวนการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นจึงเป็นหัวใจสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้บุคคลในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบ (Taba, 1962) ที่เน้นการสร้างหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีองค์ประกอบชัดเจนทั้งจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผล เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเผชิญปัญหาและสร้างทางแก้ไขในสังคม ในทำนองเดียวกัน เยาวเรศ ภักดีจิตร และคณะ (2560) อธิบายว่าหลักสูตรท้องถิ่นคือมวลประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับบริบทของชุมชน ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โครงสร้าง ขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรศาสนา ผู้ปกครอง และผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสภาพสังคม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดสู่อาชีพได้จริง โดยเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตผ่านการฝึกปฏิบัติและประสบการณ์ตรง เนื่องจากหลักสูตรมีความยืดหยุ่น สถานศึกษาจึงสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความต้องการของชุมชน

ในพื้นที่ตำบลสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา “ซาลาเปาสาวชะโงก” ถือเป็นผลิตภัณฑ์เด่นของชุมชนที่มีเอกลักษณ์ ทั้งด้านรสชาติและกระบวนการผลิต การบรรจุกิจกรรมการทำซาลาเปาไว้ในหลักสูตรท้องถิ่น จึงเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญา และยังช่วยเสริมทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน ทั้งการปรุงอาหาร การวางแผนการทำงานร่วมกัน การคำนวณต้นทุน บรรจุภัณฑ์ และการสร้างแบรนด์ ทักษะเหล่านี้ล้วนจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังปลูกฝังให้ผู้เรียนภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ชุมชน โรงเรียนวัดสาวชะโงกจึงได้พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง “ซาลาเปา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยสำรวจข้อมูลและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อจัดทำหลักสูตรที่ตอบสนองต่อผู้เรียนและสังคม ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง เชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ช่วยสร้างรายได้ และส่งเสริมความรัก ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานมรดกของชุมชนให้คงอยู่ต่อไป

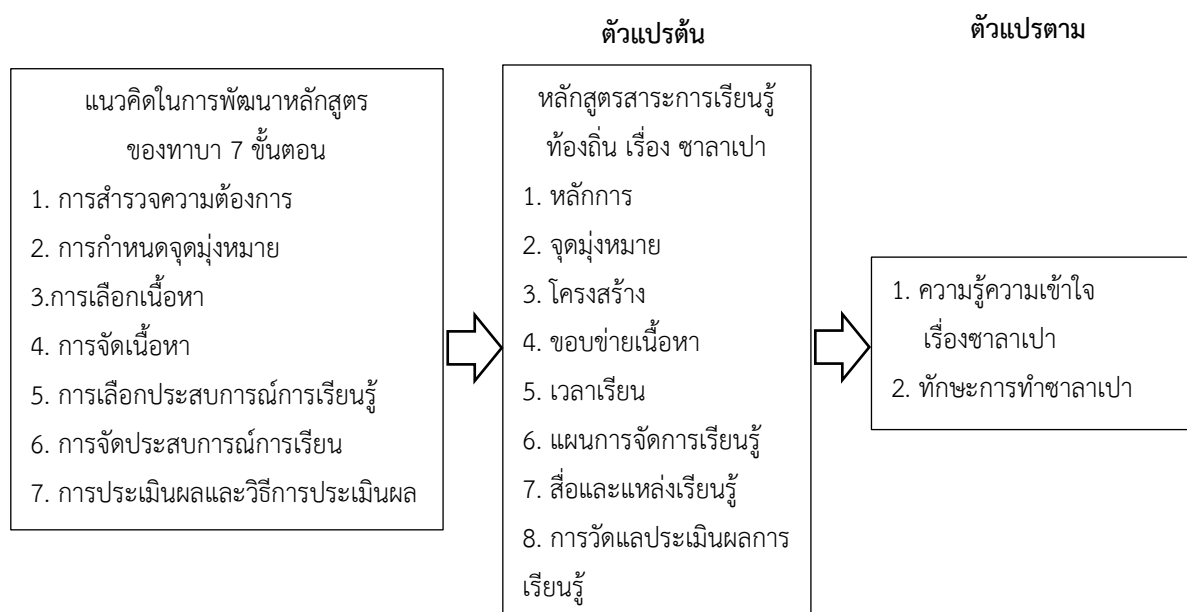
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ศึกษาทักษะการทำซาลาเปา หลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
4. ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข ด้านความต้องการของบุคคลและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น จากนั้นนำมาวิเคราะห์ปัญหาเพื่อพิจารณาถึงสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร แล้วจึงกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ ฮิลดา ทาบ่า (Hilda Taba, 1962, p.12) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสำรวจความต้องการ 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดเนื้อหา

5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest–Posttest Design) โดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 47 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 416 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวัดสาวชะโงก อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 8 คน ซึ่งโรงเรียนมีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยสุ่มเลือกห้องเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 4 ชุด ได้แก่ 1) หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา 2) แบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำซาลาเปา 3) แบบประเมินทักษะการทำซาลาเปา และ 4) แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องชาลาเปา

การพัฒนาหลักสูตรชาลาเปาดำเนินตามแนวคิด 7 ชั้นของฮิลดา ทาบา โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 (ปรับปรุง 2560) มาตรฐาน ง 1.1 และ ง 2.1 รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากนั้นผู้วิจัยสำรวจความต้องการของผู้เรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ผ่านแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์กำหนดขอบเขตเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น

เมื่อได้ข้อมูลพื้นฐานแล้ว ผู้วิจัยออกแบบโครงสร้างหลักสูตร โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาประกอบด้วย ประวัติชาลาเปา วัตถุประสงค์ การทำไร่ การคำนวณต้นทุน-กำไร การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการปฏิบัติจริง พร้อมออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนั้นจัดทำหลักสูตรฉบับร่างและแผนการจัดการเรียนรู้ รวมถึงกำหนดเวลาเรียน สื่อ และเกณฑ์ประเมินผลให้ชัดเจน

หลักสูตรฉบับร่างถูกส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้อง โดยผลการประเมินมีค่า IOC ระหว่าง 0.98–1.00 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ ปัญหา และผลการจัดการเรียนรู้ จากนั้นจึงปรับหลักสูตรครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปใช้จริงในการวิจัย

2. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำชาลาเปา

การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำชาลาเปาเริ่มจากการศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาตามหลักสูตร เพื่อจัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ (TOS) ให้ครอบคลุมระดับความรู้และความเข้าใจ จากนั้นผู้วิจัยสร้างข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ พร้อมตรวจสอบด้านภาษา เนื้อหา และความเหมาะสมของตัวเลือก ก่อนส่งให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60–1.00

จากนั้นได้นำข้อสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บข้อมูลคะแนนรายข้อสำหรับวิเคราะห์คุณภาพ พบว่าค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.25–0.63 ค่าอำนาจจำแนก 0.25–0.50 และค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 เท่ากับ 0.833 ซึ่งอยู่ในระดับดี ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลดังกล่าวในการปรับปรุง ตัดข้อที่ไม่ได้มาตรฐาน และจัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้วัดผลก่อนเรียนและหลังเรียนในขั้นตอนการวิจัย

3. แบบประเมินทักษะการทำชาลาเปา

การสร้างแบบประเมินทักษะการทำชาลาเปาเริ่มจากการกำหนดทักษะปฏิบัติจำนวน 8 ด้าน ได้แก่ การชั่งตวง วัด แบ่ง ทำไร่ ปั่นและจับจีบ นึ่ง ออกแบบบรรจุภัณฑ์ การคำนวณต้นทุน และการทำงานเป็นกลุ่ม พร้อมสร้างตัวบ่งชี้ในแต่ละทักษะให้สามารถวัดได้จริง จากนั้นออกแบบรูปรูปแบบแยกองค์ประกอบ โดยกำหนดระดับคุณภาพ 4 ระดับ และกำหนดคะแนนขั้นต่ำ 20 คะแนนเป็นเกณฑ์ผ่านเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คนตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ผลปรากฏว่าค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แสดงถึงความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง จากนั้นนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเล็กเพื่อ

ทดสอบความชัดเจนของถ้อยคำและเกณฑ์การให้คะแนน ก่อนปรับปรุงเนื้อหาและจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้จริงในการวิจัย

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน

การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนเริ่มจากการศึกษาแนวคิดด้านทัศนคติ ความรู้สึก และแรงจูงใจของผู้เรียน เพื่อนำมาสร้างตัวบ่งชี้ความพึงพอใจในประเด็นเนื้อหา วิธีสอน การปฏิบัติจริง และบรรยากาศการเรียน จากนั้นพัฒนาแบบวัดในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุมทั้งด้านความรู้สึกระบบการเรียนรู้ และการรับรู้คุณค่า

จากนั้นนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนหลังเรียนเสร็จ เพื่อประเมินความชัดเจนและความเหมาะสมของรายการคำถาม จากนั้นวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's Alpha ได้ 0.767 ซึ่งอยู่ในระดับน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงปรับปรุงถ้อยคำและโครงสร้างตามข้อเสนอแนะ ก่อนนำเครื่องมือไปใช้ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังเรียนหลักสูตรชาลาเปา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลผ่านการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตใช้หลักสูตรจากโรงเรียนวัดสาวชะโงก และชี้แจงรายละเอียดพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดแก่ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน และระยะเวลาการทดลองใช้หลักสูตร
2. ชี้แจงรายละเอียดหลักสูตรแก่อาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 คน
3. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. ทดลองใช้หลักสูตรตามแผนการจัดการเรียนรู้ รวม 16 ชั่วโมง (ทฤษฎี 10 ชั่วโมง ปฏิบัติ 6 ชั่วโมง) โดยผู้วิจัยเป็นผู้จัดการเรียนการสอน พร้อมใช้แบบประเมินทักษะการทำชาลาเปา
5. หลังเรียนครบกิจกรรม ดำเนินการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และให้ตอบแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ไพศาล วรคำ, 2565) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยสถิติ Wilcoxon signed-ranks test เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของระดับความรู้และความเข้าใจของนักเรียน (ลลิตา โชติธนากิจ, 2554)

3. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนทักษะการทำซาลาเปา และนำค่าเฉลี่ยทักษะการทำซาลาเปาทุกครั้งมารวมกันเทียบเป็นร้อยละ (คะแนนเต็ม 32 คะแนน เทียบเป็นร้อยละ 100) จากนั้นนำร้อยละมาเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย (ไพศาล วรคำ, 2565) ดังนี้

ร้อยละ	80 – 100	หมายถึง	มีทักษะในระดับดีมาก
ร้อยละ	70 – 79	หมายถึง	มีทักษะในระดับดี
ร้อยละ	60 – 69	หมายถึง	มีทักษะในระดับพอใช้
ร้อยละ	ต่ำกว่า 60	หมายถึง	ทักษะยังต้องได้รับการพัฒนา

4 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย (ไพศาล วรคำ, 2565) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสาวชะโงกภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา

ด้านที่	รายการ	n = 5		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	องค์ประกอบของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	4.65	0.55	มากที่สุด
2	หลักการ	4.53	0.55	มากที่สุด
3	จุดมุ่งหมาย	4.62	0.55	มากที่สุด
4	โครงสร้าง	4.60	0.55	มากที่สุด
5	ขอบข่ายเนื้อหา	4.50	0.55	มากที่สุด
6	เวลาเรียน	4.67	0.50	มากที่สุด

ด้านที่	รายการ	n = 5		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
7	แผนการจัดการเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
8	สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.60	0.55	มากที่สุด
9	การวัดและการประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.59	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, SD = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เวลาเรียน ($\bar{X}$ = 4.67, SD = 0.50) รองลงมา คือ องค์ประกอบของหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.65, SD = 0.55) และ จุดมุ่งหมาย ($\bar{X}$ = 4.62, SD = 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}$ = 4.50, SD = 0.55) แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ครบถ้วนทั้งด้านองค์ประกอบ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา และการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการทดลองกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	รายการ	n = 5		ระดับความเหมาะสม
		$\bar{X}$	SD	
1	ความเป็นมาและประเภทของชالاเปา	4.52	0.52	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์และอุปกรณ์ในการทำชالاเปา	4.75	0.53	มากที่สุด
3	การออกแบบโลโก้การบรรจุภัณฑ์	4.55	0.49	มากที่สุด
4	การคิดต้นทุน-กำไรการกำหนดราคาจำหน่าย	4.55	0.52	มากที่สุด
5	การปฏิบัติทำชالاเปา	4.47	0.57	มาก
	รวม	4.54	0.53	มากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชالاเปา จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, SD = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์และอุปกรณ์ในการทำชالاเปา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.75, SD = 0.53) รองลงมา ได้แก่ การออกแบบโลโก้และการบรรจุภัณฑ์ ($\bar{X}$ = 4.55, SD = 0.49) และการคิดต้นทุน-กำไรการกำหนดราคาจำหน่าย ($\bar{X}$ = 4.55, SD = 0.52) ขณะที่ความเป็นมาและประเภทของชالاเปา ($\bar{X}$ = 4.52, SD = 0.52) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการปฏิบัติทำชالاเปามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 4.47, SD = 0.57) แต่ยังคงอยู่ในระดับมาก แสดงให้

เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมโดยรวมในระดับสูง สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชาลาเปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องชาลาเปาก่อนและหลังการเรียน โดยใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อาศัยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เนื้อหาของแบบทดสอบครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับชาลาเปา ได้แก่ ความเป็นมาของชาลาเปา ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภทชาลาเปา หลักการพิจารณาชาลาเปาที่มีคุณภาพ ความสำคัญของการออกแบบบรรจุภัณฑ์และโลโก้ รวมถึงประเด็นด้านความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการทำชาลาเปา ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนภาพรวมของความรู้และความเข้าใจที่ผู้เรียนควรได้รับการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรดังกล่าว ก่อนนำมาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนอย่างเป็นระบบ

สำหรับการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติ **Wilcoxon Signed-Ranks Test** เนื่องจากเป็นสถิติไม่อาศัยพารามิเตอร์ (Non-parametric) ที่เหมาะกับข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กและผลการทดสอบความเป็นปกติพบว่าคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ไม่เป็นไปตามการแจกแจงปกติ จึงทำให้การใช้สถิตินี้เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลมากที่สุด ผลการวิเคราะห์แสดงไว้ใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบวิลคอกซัน (Wilcoxon signed-ranks test)

การทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	Median	IQR	z	p-value
ก่อนเรียน	8	40	19.13	13.00-25.00	-2.521*	.012
หลังเรียน	8	40	32.01	30.75-33.50		

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบ Wilcoxon Signed-Ranks Test พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($z = -2.521$, $p = .012$) โดยมีพื้นฐานคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ 18.50 และหลังเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 32.01 สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชาลาเปา สามารถพัฒนาความรู้และความเข้าใจของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาทักษะการทำซาลาเปาหลังเรียนหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 4 ผลการประเมินทักษะการทำซาลาเปาของนักเรียนระหว่างใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง
ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คนที่	ทักษะที่ประเมิน (คะแนนเต็ม 4)								คะแนนรวม (32)	คิดเป็น ร้อยละ	ระดับ คุณภาพ	ผลการ ประเมิน
	1	2	3	4	5	6	7	8				
1	3	4	4	3	4	4	4	4	30	93.75	ดีมาก	ผ่าน
2	3	4	4	4	4	4	4	4	31	96.88	ดีมาก	ผ่าน
3	3	4	3	4	4	4	4	4	30	93.75	ดีมาก	ผ่าน
4	3	3	3	3	3	4	4	4	27	84.38	ดีมาก	ผ่าน
5	3	3	3	3	3	3	3	3	24	75.00	ดี	ผ่าน
6	3	4	4	3	4	4	4	4	30	93.75	ดีมาก	ผ่าน
7	3	4	4	4	4	4	4	4	31	96.88	ดีมาก	ผ่าน
8	3	3	3	3	3	3	3	3	24	75.00	ดี	ผ่าน
รวมเฉลี่ย									28	88.67	ดีมาก	ผ่าน

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินทักษะการทำซาลาเปาตามหลักสูตรจำนวน 8 คน เมื่อพิจารณาใน
ภาพรวมพบว่านักเรียนมีทักษะการทำซาลาเปาในระดับดีมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 28 จากคะแนนเต็ม 32 คะแนน
คิดเป็นคะแนนร้อยละ 88.67 ซึ่งมีนักเรียนที่มีการทำซาลาเปาอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 6 คน นักเรียนที่มีทำซาลาเปาอยู่
ในระดับดี จำนวน 2 คน โดยนักเรียนที่มีคะแนนในระดับดีมาก คือ ร้อยละ 96.88 จำนวน 2 คน รองลงมา ได้แก่ ร้อยละ
93.75 จำนวน 3 คน ร้อยละ 84.38 จำนวน 1 คน และระดับดี คือ ร้อยละ 75.00 จำนวน 2 คน ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้
ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา**

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง
ชالاเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายงานการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความพึงพอใจ
1. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา เป็นหลักสูตรที่ทำให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้คุณค่าในท้องถิ่น	4.75	0.63	มากที่สุด
2. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา เป็นหลักสูตรที่สามารถ ให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้	4.38	0.74	มาก
3. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา เป็นหลักสูตรที่เหมาะสม ในการนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป	4.75	0.46	มากที่สุด
4. หลักสูตรนี้สามารถทำให้นักเรียนรู้จักการวางแผนในการทำงานร่วมกัน กับผู้อื่น	4.38	0.74	มาก
5. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา เป็นหลักสูตรที่สามารถ เรียนรู้และสามารถเข้าใจได้ง่าย	4.25	0.70	มาก
6. เป็นหลักสูตรที่นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้	4.75	0.46	มากที่สุด
7. เป็นหลักสูตรที่ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำ ชالاเปาในรูปแบบอื่น ๆ	4.62	0.51	มากที่สุด
8. เป็นหลักสูตรที่นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	4.50	0.53	มากที่สุด
9. การเรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ชالاเปา สามารถนำไป บูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนในวิชาอื่นได้	4.62	0.51	มากที่สุด
10. เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น	4.63	0.51	มากที่สุด
11. เป็นหลักสูตรที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความต้องการของ นักเรียน และชุมชน ทำให้นักเรียนรู้สึกรัก และภูมิใจในท้องถิ่นมากขึ้น	4.63	0.74	มากที่สุด
12. เป็นหลักสูตรที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วย ตนเองจากการลงมือปฏิบัติ	4.62	0.51	มากที่สุด
13. เป็นหลักสูตรที่ทำให้นักเรียนต้องการเรียนรู้วัสดุในท้องถิ่น และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	4.25	0.46	มาก
14. เป็นหลักสูตรที่มีความน่าสนใจในการเรียน และไม่ยากเข้าร่วมกิจกรรม	4.63	0.51	มากที่สุด

รายงานการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
15. เป็นหลักสูตรที่ทำให้นักเรียนสนใจเข้าเรียน และต้องการเข้าร่วมทำกิจกรรมทำซาลาเปา	4.50	0.75	มากที่สุด
16. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวัสดุในท้องถิ่น ที่มีต่อวิถีในการดำเนินชีวิตของชุมชน	4.50	0.53	มากที่สุด
17. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา เป็นหลักสูตรที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อชุมชน	4.50	0.75	มากที่สุด
18. หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา สามารถทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการถ่ายทอดความรู้ให้คงอยู่	4.38	0.74	มาก
19. เป็นหลักสูตรที่ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	4.37	0.74	มาก
20. เป็นหลักสูตรที่สามารถทำให้นักเรียนมีความสุข ภาคภูมิใจ และชื่นชมผลงานในการทำซาลาเปาของตนเอง	4.88	0.35	มากที่สุด
ภาพรวม	4.54	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจต่อการเรียน ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $SD=0.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 20 เป็นหลักสูตรที่สามารถทำให้นักเรียนมีความสุข ภาคภูมิใจ และชื่นชมผลงานในการทำซาลาเปาของตนเอง ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.88$, $SD=0.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 13 ทำให้นักเรียนต้องการเรียนรู้วัสดุในท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.46$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้าง 4) ขอบข่ายเนื้อหา 5) เวลาเรียน 6) แผนการจัดการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและการประเมินผลมีคุณภาพความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.59$, $SD=0.54$) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของนักเรียนและชุมชนในท้องถิ่นโดยผู้วิจัยมีการสำรวจความต้องการ นอกจากนี้การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ได้ใช้รูปแบบการพัฒนาตามกระบวนการแนวคิดของ Taba (1962) ได้เสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสำรวจความต้องการ 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล ทำให้ได้

หลักสูตรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ มั่นจิต (2566) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ปันสิบไร่ปลาสลิด ที่พัฒนาตามแนวคิดของ ฮิลดา ทาบา ผลการวิจัยพบว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนา 7 ขั้นตอน คือ (1) การสำรวจความต้องการ (2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย (3) การเลือกเนื้อหา (4) การจัดเนื้อหา (5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และ (7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล ทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนความรู้และความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชีวิตจริงและบริบทของชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ยิ่งขึ้น นอกจากนี้หลักสูตรดังกล่าวยังใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การสังเกตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หรือการเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่ม ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการคิด การแก้ปัญหา และการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การมีโอกาสนำเรื่องราวของซาลาเปาเข้ากับภูมิปัญญาของชุมชนยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรและวัฒนธรรมในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม ผลการวิจัยลักษณะนี้สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกและหลักสูตรท้องถิ่นที่มุ่งเชื่อมโยงผู้เรียนกับบริบทจริง ซึ่งมักก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ช่วยให้ผู้เรียนจดจำ เข้าใจ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถกล่าวได้ว่าหลักสูตรซาลาเปาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลีรัฐ สมภาร (2550) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สมุนไพร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความสนใจและต้องการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองส่งผลให้มีความรู้ ความเข้าใจ รัก ภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง มีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปฏิบัติ มีความสุขในการเรียน กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเรียนรู้ได้รวดเร็ว สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา เพียรโคตร (2564) ได้พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง “คุกกี้แบ่งกล้วย” กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แนวคิดของ ฮิลดา ทาบา ในการพัฒนาผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถเชื่อมโยงเนื้อหากับชีวิตประจำวันของนักเรียนได้อย่างดีนักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงบวก สนใจ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และสามารถปฏิบัติการทำคุกกี้แบ่งกล้วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรที่พัฒนา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสะท้อนว่าการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

3. ผลการศึกษาทักษะการทำซาลาเปา ตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม นอกจากนี้นักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ในชุมชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีชุมชนและสอดคล้องต่อความต้องการของนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีการสาธิตการปฏิบัติทักษะการทำซาลาเปาทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกาเย่, บริกส์ และเวเกอร์ (Gagne, Briggs, & Wager, 1988) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัติ คือการจัดลำดับการดำเนินงานจากการผสมผสานการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดการปฏิบัติและผลงาน เป็นการทำงานของกลไกทางร่างกายร่วมกับการสั่งงานของสมอง ระบบประสาท และกล้ามเนื้อร่วมกันเป็นอย่างดี ทักษะจะแสดงออกมาให้ทราบได้จากการแสดงความสามารถในการปฏิบัติให้เกิดผลผลิตที่ตอบสนองความต้องการ ด้วยการเคลื่อนไหวกลไก ทางร่างกายอย่างต่อเนื่อง ยังสอดคล้องกับ อริยา คูหา และคณะ (2562) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนต้องก้าวข้าม “มรดกสาระ วิชา” สู่การเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนา “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st century skills) ซึ่ง ครูไม่ได้เป็นผู้สอน หากแต่ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติและลงมือกระทำ ปรับเปลี่ยนบทบาทผู้เรียนจากผู้รับเป็นผู้เรียนที่มีส่วนร่วม และได้ช่วยเหลือเพื่อน ๆ ให้ได้เข้าใจวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายของรายวิชา และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน ทองดี (2560) พบว่า ผลการศึกษาทักษะการทำขนมกงตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำขนมกง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน และได้เรียนรู้จากผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการสาธิตการปฏิบัติทักษะการทำขนมกงจากภูมิปัญญาท้องถิ่นทุกขั้นตอน นักเรียนสามารถปฏิบัติตามได้ทุกขั้นตอนจากการประเมินทักษะ

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, $SD=0.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประเด็นด้านหลักสูตรที่สามารถทำให้นักเรียนมีความสุข ภาคภูมิใจ และชื่นชมผลงานในการทำซาลาเปาของตนเอง ($\bar{X} = 4.88$, $SD = 0.35$) มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน นักเรียนสามารถทำซาลาเปาได้ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ได้ฝึกทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม อนุรักษ์วิถีชีวิตในท้องถิ่น เกิดความรักความภาคภูมิใจท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา ยิ่งเจริญ (2562) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง น้ำพริกแกง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดพิบูล สันถรรพม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง น้ำพริกแกง และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนัส โพธิ์ปติ (2550) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การทำไวน์ผลหม่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนอยู่ในระดับมาก หลักสูตรสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ดีและเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งได้

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยขอเสนอแนะเป็น 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการทำซาลาเปาและฝึกปฏิบัติจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาอย่างถูกต้องและสามารถให้คำแนะนำผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นช่วยสนับสนุนบทบาทของครูอย่างชัดเจน เพราะมีโครงสร้างเนื้อหา แผนการเรียนรู้ และสื่อประกอบที่ชัดเจน ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมั่นใจ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ทักษะ และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยครูสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมแบบหลากหลาย เช่น การทำงานกลุ่ม การเรียนรู้แบบฐานกิจกรรม หรือการให้ผู้เรียนเลือกงานตามความถนัด เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม ควรจัดเตรียมแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอ เช่น วิดีโอ ขั้นตอนการทำซาลาเปา ชุดอุปกรณ์การปฏิบัติจริง และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากทั้งสื่อและสถานการณ์จริง นอกจากนี้ควรกำหนดเวลาเรียนอย่างยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับกิจกรรมแต่ละขั้น เช่น การนวดแป้ง การขึ้นรูป หรือการนึ่งซาลาเปา ซึ่งต้องคำนึงถึงความเป็นจริงของท้องถิ่น ทั้งวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพและเชื่อมโยงความรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรนำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และจัดเป็นหลักสูตรฝึกอบรม เพราะจะช่วยทดสอบประสิทธิผลของหลักสูตรในสถานการณ์จริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ได้รับคำแนะนำอย่างใกล้ชิด และพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับการเห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ซาลาเปา บูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ภาษาไทย สังคม คณิตศาสตร์ เป็นต้น รวมถึงใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการหลายสาระวิชา เช่น สะเต็มศึกษา (STEM) หรือ สะเต็มศึกษา (STEAM Education)

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ขนบที่เกี่ยวข้องกับประเพณีไทย เช่น การทำข้าวต้มลูกโยน การทำขนมเทียน การทำขนมตาล เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องชาลาเปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ทั้งในเชิงแนวคิดและเชิงกระบวนการ โดยผลการศึกษาชี้ให้เห็นความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทท้องถิ่นอย่างแท้จริง หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบครบถ้วน ได้แก่ โครงสร้างเนื้อหา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แผนการสอน สื่อประกอบ และระบบการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงทั้งในโรงเรียนและชุมชน การจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นประสบการณ์จริง เช่น การลงมือทำชาลาเปาตั้งแต่ขั้นตอนการชั่ง นวดแป้ง ทำไส้ ปั่น จับจีบ จนถึงการนึ่ง รวมทั้งการเรียนรู้ร่วมกับผู้รู้ในชุมชน ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเชิงลึกและพัฒนาสมรรถนะที่นำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นทักษะอาชีพ การทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา ความรับผิดชอบ ตลอดจนความภาคภูมิใจและการเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน ผู้รู้ในชุมชน และนักเรียน รวมทั้งบันทึกภาคสนามและการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนรู้ยังสะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรดังกล่าวช่วยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างห้องเรียนกับชุมชนอย่างชัดเจน นักเรียนมีพัฒนาการด้านความมั่นใจ กล้าแสดงออก และตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและผลลัพธ์ที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นต้นแบบสำหรับการจัดทำหลักสูตรฐานชุมชนในรายวิชาอื่น และสามารถต่อยอดเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนชนบทที่ต้องการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังชี้ให้เห็นแนวทางของการออกแบบหลักสูตรฐานภูมิปัญญาที่มีความเป็นไปได้จริง สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และช่วยเพิ่มคุณค่าทางวัฒนธรรมให้แก่ผู้เรียนและชุมชน ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่องชาลาเปา

เอกสารอ้างอิง

- ชลธิชา ยิ่งเจริญ. (2562). **จิตวิทยาการศึกษาเพื่อครู**. นนทบุรี: เอ็ดดูเคชั่นพริ้นท์.
- ชรินทร์ มั่นจิต. (2566). **การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง ปั่นลิบไล่ปลาสลิดกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- พนัส โพธิ์ดี. (2550). **การพัฒนาแบบการสอนหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำไวน์ผลหม่อน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ สาขาวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ. (2565). **การวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 13). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- มาลีรัฐ สมภาร. (2550). **การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเรื่องสมุนไพรโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในหมู่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการประถมศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เยาวเรศ ภักดีจิตร และคณะ. (2560). **วิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. นครศรีธรรมราช: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ลลิตา โชติธนากิจ. (2554). **การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสถิติทดสอบทีและสถิติทดสอบวิลค็อกซันสำหรับประชากรสองไม่อิสระกัน**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสถิติ. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **รายงานประจำปี2561**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อภิญา เพียโคตร. (2564). **การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง คุณก็แบ่งกล้วย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อรพิน ทองดี. (2560). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การทำขนมกง กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อริยา คูหา, สรินภา ปุติ และฮานานมุฮิบบะตุตติน นอจี. (2562) **โลกที่เปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ที่ผ่านสู่ Active Learning**. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 30(2), 1-13.
- Gagné, R. M., Briggs, L. J., & Wager, W. W. (1998). **Principles of instructional design**. Holt, Rinehart and Winston.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace And World Nic.